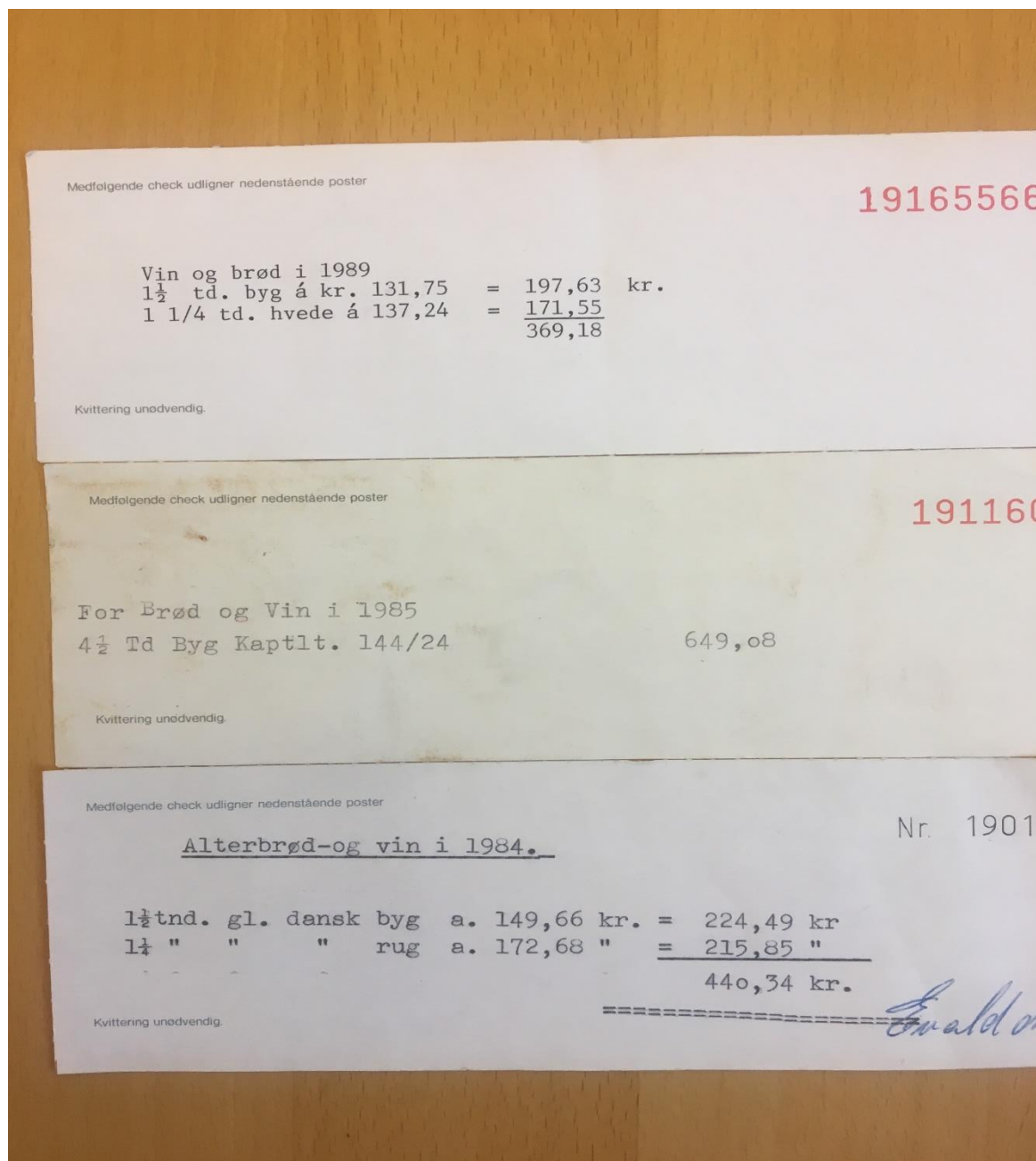

Kapiteltakst – øh, kapitelhvad??

Ja, jeg vidste bestemt ikke noget om kapiteltaksten, før jeg blev præst i Gosmer-Halling pastorat for mere end 35 år siden. Men kort efter min indsættelse sagde graveren til mig: Der er

vin nok til altergangen på søndag, men derefter skal du have købt noget.

Øh, det havde jeg ikke lært noget om i mit studie, at præsten skulle indkøbe alterbrød og vin!! Jamen, du får jo kapiteltakst til det, lød svaret. Og så måtte jeg jo i gang med undersøge, hvad kapiteltakst var for noget.

Og kort fortalt er kapiteltakst en omregning fra naturalier, f.eks. korn, til penge. Hvis en forpagtning af et jordstykke eksempelvis skulle koste 100 tønner korn, så finder man årligt en gennemsnitspris for en tønde korn og betaler i penge fremfor at komme med 100 tønner korn. Og det kan der jo være en vis fornuft i for både ejer og forpagter.

Sådan viste det sig også at være her i pastoratet mht. indkøb af alterbrød og vin: præsten fik hvert år fra "hovedsognet" Gosmer prisen for 4½ tønne hvede udregnet efter kapiteltaksten. Og fra "annekssognet" Halling var det knap 3 tønner korn.

Og nu, hvor jeg jo i nær fremtid forlader embedet som sognepræst i de to sogne, så er det blevet tid for lidt oprydning i skuffer og skabe. Og her fandt jeg for nylig en lille samling bilag fra de checks, jeg i en årrække fik fra menighedsrådenes kasserere (der var et menighedsråd for hvert sogn dengang), når jeg fik mine tønner korn udbetalt.

Og der knytter sig nogle sjove minder til, som jeg gerne vil dele med Oplevhous læsere: En lørdag formiddag var jeg en tur i brugsen i Hou (dengang brugsen lå på Søndergade 17 og havde Kirsten og Birger Laursen som uddelerpar), for der manglede altervin til en af kirkerne.

Da jeg var på vej ud af butikken med en flaske sherry i hånden, mødte jeg en ældre dame, som jeg ikke kendte, men hun sagde venligt: nå, du skal måske have gæster til et lille glas i aften?

Nej, svarede jeg, vinen skal først bruges i kirken i morgen ved altergangen. – Du er måske organisten eller kirketjeneren? spurgte damen. Nej, svarede jeg, som sandt er, jeg er

præsten. Jamen det må DE altså meget undskylde, kom det så fra damen, der viste sig at være gæst på Århus kommunes feriehus på Villavej. Og hun kom skam i kirke dagen efter og fik et lille glas!

En anden gang var der opstået en misforståelse mellem graveren i Gosmer og mig, og jeg havde ikke fået købt vin ind. Og det var ikke så godt, for da Anker Pedersen og jeg 5 minutter i kirketid stod bag alteret og kikkede på den meget lille slat vin, der var i alterkalken og derefter på antallet af kirkegængere, kunne vi godt se, at det kunne give problemer, hvis der var mange deltagere i altergangen. Og hvad gør man så?

Min gode ven, Anker, kiggede på vandkanden, der stod ved siden af vinen og sagde: Er det det, vi gør? Ja, svarede jeg, det er vi næsten nødt til. Jamen så må vi tow jo se om, vi også kan gøre vand til vin, lød det fra Anker.

Men det kunne vi ikke! Ved frokosten senere på dagen hjemme i præstegården fik jeg nemlig spørgsmålet: hvad var det dog for noget, du serverede i dag? Det smagte jo mere af vand end vin. Og så måtte jeg jo gå til bekendelse!

Prisen på korn faldt meget i 80'erne og 90'erne. Det var selvfølgelig langt værre for landmændene end for mig, men i midten af 90'erne sendte jeg et brev til "den ærede formand udi i annekssognet Halling" Niels Pytlich for at forhøre mig om muligheden for at annekssognet kunne tilgodese deres snart forarmede sognepræst med et par ekstra tønder korn; måske svarende til det, jeg modtog fra Gosmer.

Niels Pytlich forhørte sig korrekt og ad tjenstlig vej hos daværende provst Knud Troldborg, der bestemt forstod problemet, men som samtidig foreslog, at Gosmer og Halling sogne i fremtiden benyttede sig af den "nymodens" metode, hvor der er graveren/kirketjeneren, der sørger for indkøb af brød og vin.

Og det gjorde vi så, og dermed sluttete en sikkert flere hundrede år gammel tradition i pastoratet. Og nu er vi ligeså moderne som alle de andre sogne.

17.01.2019/Hanna Nissen